

DR
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

Att. DR Jura, Politik og Strategi

RADIO- OG TV-NÆVNET

7. december 2011

Sagsnr: 2010-018591

Maria Magelund Madsen
Fuldmægtig, cand. jur.

mma@bibliotekogmedier.dk
Direkte tlf.: 3373 3335

Klage over skjult reklame for Bianco Footwear i programmet "Aftenshowet" sendt på DR1

Flemming Leer Jakobsen har den 15. maj 2009 klaget til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der forekommer skjult reklame for Bianco Footwear i programmet "Aftenshowet" sendt på DR1 den 14. maj 2009 kl. 19.00.

Klager har anført følgende:

"...

Aftenshowet bringer i et indslag om finanskrisen en reklame for "Bianco Footwear" under dække af at det skulle være en "frisk" kommentar til finanskrisen og hvordan man modarbejder det. DR må ikke bringe reklamer.

..."

Beskrivelse

DR har som bilag til høringsvar af 8. juni 2009 tilsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med programmet "Aftenshowet", som blev sendt på DR1 den 14. maj 2009.

I programmet bringes et syv minutters langt indslag om, hvordan en række virksomheder har forholdt sig til finanskrisen i deres produktudvikling og markedsføring.

I indslaget interviewes tre forretningsfolk, heriblandt Helle Vangsgaard, der er international marketingchef for Bianco Footwear.

Interviewet med Helle Vangsgaard handler om Bianco Footwears markedsføring, der på humoristisk vis tager udgangspunkt i finanskrisen, og i den forbindelse vises en 15 sekunders lang reklamefilm for Bianco Footwear.

I reklamen ses en kvinde på meget nært hold. Kvinden ser ind i kameraet, idet kameraet skal forestille at være et toiletspejl, som kvinden står og

EAN: 5798000793989

CVR: 56798110

spejler sig i. Samtidig høres i baggrunden en engelsktalende nyhedsoplæser, der fortæller om den globale finanskriser. Kvinden lytter et kort øjeblik, hvorefter hun holder sig for begge ører, samtidig med at hun laver grimasser og overdøver nyhedsoplæseren med nogle lyde, som ikke giver mening. Reklamen slutter med, at der i ca. ét sekund vises en sort skærm, hvor logoet "Bianco Footwear" står skrevet med store hvide bogstaver.

Derefter interviewes Helle Vangsgaard, og hun fortæller, hvordan Bianco Footwear igennem sin markedsføring altid forholder sig til højaktuelle temaer, og at de denne gang har valgt at forholde sig til finanskrisen på humoristisk vis, idet de vil signalere, at man skal grine af krisen og lukke ørerne for den.

Herefter følger en diskussion om, hvad virksomheder aktivt kan gøre for at påvirke forbrugernes holdning til den finansielle verdenskrise i en mere positiv retning.

Hørings svar

DR har i høringssvar af 10. juli 2009 anført følgende kommentarer:

"...

Aftenshowet bragte i udsendelsen den 14. maj 2007 et syv minutter langt indslag om, hvordan nogle virksomheder har forholdt sig direkte til finanskrisen i produktudvikling og markedsføring.

I studiet er Flemming Østergaard, bestyrelsesformand for Parken Sport & Entertainment, Annemette Markvad, grundlægger af smykkefirmaet Pilgrim og Helle Vangsgaard, International marketingschef for Bianco Footwear. Indslaget indledes med en voxpop med kommentarer om oplevelsen af at være træt af at høre om finanskrisen.

Interviewet med gæsterne i studiet handler om, hvordan forretningsfolk tager udgangspunkt i den aktuelle krise-situation og arbejder med, hvilke aktuelle behov den skaber hos forbrugerne. Deres analyse er, at der er behov for humor og optimisme, og på den baggrund udvikler de blandt andet et produkt - et smykke - og et koncept for en markedsføringskampagne.

Helle Vangsgaard, Bianco Footwear, fortæller i interviewet om en markedsføringskampagne, der er bygget op som humoristiske kommentarer til krestemningen. I den forbindelse vises en kort sekvens (15 sek.) af en reklamefilm for Bianco Footwear for at vise seerne, hvad der tales om i interviewet. Klippet bringes i en redaktionel sammenhæng. Indslaget handler

slet ikke om virksomhedens produkter, der hverken omtales eller vises, men alene om Bianco Footwears markedsføring og tankerne bag den.

Der er således ikke tale om skjult reklame for Bianco Footwear.

..."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde d. 23. november 2011 behandlet sagen og skal udtale:

Flemming Leer Jakobsen har klaget til Radio- og tv-nævnet med anbringende om visning af skjult reklame i programmet "Aftenshowet" sendt den 14. maj 2009 på DR1.

Klager anfører, at DR i programmet "Aftenshowet" bringer en reklame for Bianco Footwear under dække af, at det er en "frisk" kommentar til finanskrisen.

Indledningsvis skal Radio- og tv-nævnet bemærke, at sagen afgøres efter de på udsendelsestidspunktet gældende regler, jf. bekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 om lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, og bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn. De på udsendelsestidspunktet gældende regler er enslydende med de nugældende regler.

Reklamer skal klart kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer, jf. radio- og fjernsynslovens § 72 og reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, er såkaldt skjult reklame.

Reklamer må ikke indgå i DR' s programvirksomhed, jf. reklamebekendtgørelsens § 2.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra c) i direktiv 89/552/EØF (som senere er ændret ved direktiv 2007/65/EF) som følgende:

"mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller

aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side i reklameøjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod vederlag eller lignende betaling."

For at udgøre skjult reklame skal fremhævelsen altså opfylde tre kumulative betingelser: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side, den skal være i reklameøjemed, og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v.

Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af en vare eller tjenesteydelse eller en virksomheds varemærke eller navn. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at mærket eller den pågældende vare eller tjenesteydelse optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i de udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er herefter, om der er sket en fremhævelse af Bianco Footwear og om denne går ud over, hvad der kan anses for at være berettiget i forhold til programmets redaktionelle indhold og dermed har karakter af skjult reklame i strid med reglerne herom.

I programmet "Aftenshowet" vises et indslag om, hvorledes en række virksomheder markedsfører sig under finanskrisen, og i forbindelse hermed vises en reklamefilm for firmaet Bianco Footwear. I reklamefilmens slutning optræder firmaets logo med stor hvid skrift på sort baggrund i ca. ét sekund.

DR har i sit høringssvar oplyst, at indslaget i programmet "Aftenshowet" handler om, hvordan en række virksomheder forholder sig til finanskrisen i deres produktudvikling og markedsføring. I interviewet fortæller Helle Vangsgaard fra Bianco Footwear om virksomhedens markedsføringskampagne, der er bygget op som humoristiske kommentarer til krisestemningen, og i den forbindelse vises en kort sekvens af en reklamefilm for at

illustrere for seerne, hvad der tales om i interviewet. DR er af den opfattelse, at reklamen er bragt i en redaktionel sammenhæng.

Indslaget indeholder information til seeren om danske virksomheders strategier under finanskrisen. I interviewet fokuseres således på dette emne og ikke på virksomhedernes produkter.

Reklamefilmen viser på humoristisk vis en kvinde, der er blevet træt af at høre om finanskrisen. Reklamefilmens indhold omhandler således det i indslaget netop behandlede emne, uden at den indeholder egentlige produkter for Bianco Footwear. Visningen af reklamen er derfor efter Nævnets opfattelse i god overensstemmelse med indslagets indhold og formål.

Visningen af logoet i reklamens slutning sker endvidere kun én gang og er ganske kortvarig. Eftersom indslaget bl.a. omhandler Bianco Footwears strategi under finanskrisen, er det Nævnets opfattelse, at det er relevant for seeren at få oplyst reklamens afsender. Nævnet finder derfor ikke, at visningen af reklamefilmen i sin konkrete form går ud over, hvad der kan anses for redaktionelt berettiget.

Ud fra en samlet vurdering finder Nævnet således, at der med visningen af reklamen er sket en fremhævelse af Bianco Footwear, som dog er redaktionelt berettiget og dermed ikke udgør skjult reklame i strid med reglerne herom.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Radio- og tv-nævnet finder ikke, at programmet "Aftenshowet" sendt den 14. maj 2009 på DR1 indeholder skjult reklame, jf. §§ 72 og 73, stk. 1, 1. pkt., i lov om radio og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007, og § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn.

Christian Scherfig
formand

/Maria Magelund Madsen
nævnsssekretær

Kopi sendt til:
Klager Flemming Leer Jakobsen